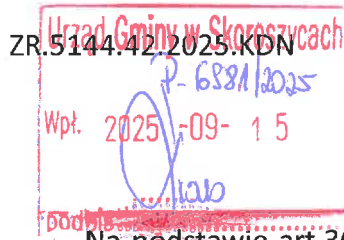

2-ca wójtku - k. Pie
15.09.2025

Opole, dn. 10.09.2025 r.

Pozwolenie nr 46/R/2025

Na podstawie art.36 ust.1 pkt 1, 3 i ust. 3, art. 4, art.6 ust. 1 pkt 2 lit. a, art.7 pkt 1, art.89 pkt 2 i art.91 ust.4 pkt 4 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2024 r. poz.1292, ze zm.), Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (DzU z 2021 r. poz.81) oraz art.104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity – DzU z 2024 r. poz.572),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 09.07.2025 r., złożonego w dniu 14.07.2024 r. oraz uzupełnionego dn.14.07.2021 r. (e-PUAP) i 25.08.2025 r. przez Gminę Skoroszyce z siedzibą w Skoroszycach: ul. Powstańców Śląskich 17, 48-320 Skoroszyce, gm. Skoroszyce, której użyczenia zabytku dokonała Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła z siedzibą w Makowicach: Makowice nr 30, 48-320 Skoroszyce, gm. Skoroszyce,

o udzielenie pozwolenia na wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy następującym zabytku pochodzącego z **murowanego ogrodzenia kościoła parafialnego pw. św. Andrzeja w Makowicach, gm. Skoroszyce:**

rzeźba „Święty Jan Nepomucen” (barok, 1778 r., kamień rzeźbiony, granit): Pełnoplastyczna figura Świętego stojącego w kontrapoście na niskiej czworobocznej podstawie i wyższym postumencie o wklęsłym wykroju boków i wrytej dacie: 1778. Postać podtrzymująca dłońmi krucyfiks wspierający się na prawym ramieniu, ubrana w strój liturgiczny: długą sutannę, komżę ozdobioną w dolnej partii płaskorzeźbionym, stylizowanym ornamentem roślinnym, wiązaną pelerynkę pokrytą wzorem imitującym futro gronostajową. Obecnie zdemontowana z murowanego ogrodzenia uszkodzona rzeźba (bez głowy) przechowywana na terenie przy kościele paraf. pw. św. Andrzeja,

objętego formą ochrony poprzez wpis do rejestru zabytków województwa opolskiego decyzją pod numerem: Ks.B.t.I-154/59 z dnia 20.10.1959 r. (rzeźba); ks.A.t.I-33/2004 z dn.08.11.2004 r. (murowane ogrodzenie kościelne),

polegających na wykonaniu konserwacji technicznej i estetycznej oraz prac restauratorskich przy ww. cokole i rzeźbie św. Jana Nepomucena, a także robót budowlanych dotyczących montażu rzeźby na murowanym ogrodzeniu kościoła,

oraz po ocenie danych przedstawionych we wniosku i załączonych do niego dokumentów:

„Rzeźba św. Jana Nepomucena wraz z postumentem. Program prac konserwatorskich dla

kamiennego pomnika zlokalizowanego w miejscowości Makowice, gmina Skoroszyce”, opracowany przez dyplomowaną konserwator dzieł sztuki mgr Dorotę Gryczewską (załącznik nr 1);

Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
pozwala

na wykonanie następujących prac przy rzeźbie św. Jana Nepomucena i cokole:

1. Usunięcie pozostałości spoin i zapraw widocznych pomiędzy blokami kamiennymi figury i postumentu metodami mechanicznymi.
2. Rozłączenie bloków kamiennych figur i cokołu oraz usunięcie metalowego trzpienia. W przypadku braku możliwości rozmontowania trzpienia sklejenie niestabilnego połączenia poprzez wypełnienie spoiny klejem.
3. Wykonanie badań stratygraficznych warstw barwnych na powierzchni rzeźby w celu rozpoznania pierwotnej kolorystyki.
4. Usunięcie warstw przemalowań i ewentualnych kitów z powierzchni kamieni cokołu i rzeźby świętego metodami mechanicznymi.
5. Usunięcie zanieczyszczeń i nawarstwień z elementów kamiennych poprzez oczyszczenie metodami chemicznymi. W razie potrzeby doczyszczanie kamienia z użyciem lasera.
6. Odkażenie obiektu metodą natryskową środkiem biobójczym.
7. Wykonanie odplamiania kamienia metodą chemiczną przez okłady wybielające.
8. Odsalanie kamienia metodą swobodnej migracji do rozszerzonego środowiska.
9. Klejenie oraz podklejenie ewentualnych pęknięć i odspojień żywicami sztucznymi.
10. Uzupełnienie ubytków metodą dobraną do wielkości ubytków.
11. Rekonstrukcja głowy figury św. Jana Nepomucena w sztucznym kamieniu na podstawie zachowanej fotografii archiwalnej. Model głowy wykonany w materiale odwracalnym.
12. Patynowanie powierzchni kitów i ewentualnych pozostałych plam w celu scalenia kolorystycznego obiektu.
13. Zabezpieczenie powierzchni kamienia poprzez pokrycie krzemoorganicznym środkiem hydrofobowym.
14. W przypadku odnalezienia reliktyw polichromii i ich zabezpieczenie.
15. W przypadku odkrycia reliktyw złocień na figurze wykonanie rekonstrukcji złocień złotem płatkowym.
16. Wykonanie rekonstrukcji aureoli w blasze miedzianej i złocenie złotem płatkowym na podstawie zachowanego zdjęcia archiwalnego.
17. Wykonanie rekonstrukcji palmy w blasze miedzianej i złocenie złotem płatkowym na podstawie zachowanego zdjęcia archiwalnego.
18. Montaż postumentu i figury na murze kościelnym w miejscu pierwotnym po wcześniejszym jego przygotowaniu (roboty budowlane).
19. Montaż aureoli i palmy na klej epoksydowy.

Prace konserwatorskie będą prowadzone według programu prac konserwatorskich i restauratorskich (program zawiera metody oraz materiały, które będą zastosowane

w konserwacji), opracowanych przez mgr Dorotę Gryczewską, i uzgodnionego przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w dniu 10.09.2025 r.,
Uzgodnienie nr ZR.5144.42.2025.KDN.

Niniejsze pozwolenie posiada termin ważności do dnia: 31.12.2026 r.

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art.47 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2024 r. poz.1292, ze zm.).

Warunki konserwatorskie na podstawie art.36 ust. 3 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2024 r. poz.1292, ze zm.), i § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (DzU z 2021 r. poz.81):

1. kierowanie pracami konserwatorskimi albo samodzielne ich wykonywanie przez osobę posiadającą kwalifikacje, o których mowa w art.37a ust.1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2024 r. poz.1292, ze zm.),
2. kierowanie robotami budowlanymi albo wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez osobę, która posiada uprawnienia, o których mowa w art.37c Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity – DzU z 2024 r. poz.1292, ze zm.),
3. przekazanie Opolskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków (OWKZ) w terminie nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem prac, a w toku prac w terminie 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby prowadzącej prace:
  - a. imienia, nazwiska i adresu osoby kierującej robotami budowlanymi albo wykonującej nadzór inwestorski oraz osoby kierującej pracami konserwatorskimi albo samodzielnie je wykonującej,
  - b. dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ust.1 oraz art.37c ustawy,
  - c. oświadczenia wskazanej osoby, o przyjęciu obowiązku kierowania albo samodzielnego wykonywania wskazanych w pozwoleniu prac oraz robót budowlanych,
4. zawiadomienie Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (OWKZ) o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac,

5. niezwłoczne zawiadomienie OWKZ o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac, wskazanych w pozwoleniu,
6. po wykonaniu pkt.3 uzgodnionego programu prac, tj. po wykonaniu badań stratygraficznych przedstawienie OWKZ sprawozdania zawierającego wyniki badań z rozpoznaniem ewentualnego występowania na powierzchni kamienia śladów oryginalnej polichromii i złocień, a w przypadku stwierdzenia ich obecności doprecyzowanie postępowania konserwatorskiego w stosunku do uzgodnionego programu prac (m.in. ustalenie zakresu rekonstrukcji warstwy malarskiej i pozłotniczej),
7. przedłożenie OWKZ celem uzgodnienia projektu metalowego nimbu i palmy, sporządzonego na podstawie dokumentacji archiwalnej lub analogii i zawierającego wymiary projektowanych elementów,
8. przed realizacją pkt. 11, tj. przed rekonstrukcją głowy figury, przedłożenie do akceptacji OWKZ w drodze komisji konserwatorskiej przy obiekcie modelu głowy wykonanego z uwzględnieniem rzeczywistych wymiarów w materiale odwracalnym na podstawie dokumentacji archiwalnej,
9. przedstawienie OWKZ projektu kolorystyki cegły i spoin cokołu ceglanego w celu jej uzgodnienia,
10. odbiór końcowy prac konserwatorskich wskazanych w pozwoleniu z udziałem OWKZ,
11. prowadzenie dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazanie OWKZ dokumentacji konserwatorskiej **w terminie 3 miesięcy** od zakończenia prac.

Uzasadnienie

W dniu 14.07.2025 r. (uzupełnienie dn.14.07.2021 r. (e-PUAP) i 25.08.2025 r.) do Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (OWKZ) wpłynął wniosek Gminy Skoroszyce z siedzibą w Skoroszycach: ul. Powstańców Śląskich 17, 48-320 Skoroszyce, gm. Skoroszyce, której zabytek użyczyła Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła z siedzibą w Makowicach: Makowice nr 30, 48-320 Skoroszyce, gm. Skoroszyce, w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich przy rzeźbie „Święty Jan Nepomucen” zlokalizowanej na działce ewidencyjnej nr 329 i pochodzącej z murowanego ogrodzenia kościoła parafialnego pw. św. Andrzeja w Makowicach, gm. Skoroszyce. Przedmiotowa rzeźba św. Jana Nepomucena jest wpisana do rejestru zabytków ruchomych województwa opolskiego pod numerem: Ks.B.t.I-154/59 z dnia 20.10.1959 r. Murowane otynkowane ogrodzenie kościoła parafialnego jest wpisane do rejestru zabytków nieruchomych pod numerem: ks.A.t.I-33/2004 z dn.08.11.2004 r. Z tego względu podlegają ochronie konserwatorskiej, wyrażającej się m.in. w konieczności uzgadniania z wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich czynności faktycznych odnoszących się do tych obiektów. Ponadto w myśl art. 4 pkt 1,2 ww. ustawy ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających

na celu zapewnienie warunków prawnych, umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie oraz zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla ich wartości.

Niniejsze pozwolenie zostało wydane na podstawie art.36 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w oparciu o dane zawarte we wniosku złożonym w dniu 14.07.2025 r., uzupełnionym dn.14.07.2021 r. i 25.08.2025 r. Termin ważności pozwolenia, zgodnie z zapisem § 12 ust.1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tekst jednolity – DzU z 2021 r., poz. 81), wskazuje wojewódzki konserwator zabytków. W związku z tym Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków wyznaczył termin ważności niniejszego pozwolenia na dzień 31.12.2026 r.

W nawiązaniu do ust. 3 przywołanego wyżej artykułu ustawy zawarto w pozwoleniu warunki konserwatorskie, wprowadzone celem zapobieżenia uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku. **W warunku konserwatorskim nr 6** określono, że po wykonaniu badań stratygraficznych należy przedstawić OWKZ sprawozdanie zawierające wyniki badań stratygraficznych z rozpoznaniem ewentualnego występowania na powierzchni kamienia śladów oryginalnej polichromii i złocień, a w przypadku stwierdzenia ich obecności doprecyzowanie postępowania konserwatorskiego w stosunku do uzgodnionego programu prac (m.in. ustalenie zakresu rekonstrukcji warstwy malarskiej i pozłotniczej). **W warunku konserwatorskim nr 7** wyrażono konieczność przedłożenia OWKZ projektu metalowego nimbu i palmy, sporządzonego na podstawie dokumentacji archiwalnej lub analogii i zawierającego wymiary projektowanych elementów w celu uzgodnienia formy i wielkości. **W warunku nr 8** przedstawiono potrzebę zaakceptowania przez OWKZ przed rekonstrukcją głowy figury jej modelu uwzględniającego rzeczywiste wymiary i wykonanego w materiale odwracalnym na podstawie dokumentacji archiwalnej. **W warunku nr 9** określono konieczność przekazania projektu kolorystyki cegły i spoin cokołu ceglanoego w celu jej uzgodnienia.

Warunki nr 6-9 zostały wprowadzone w celu uzgodnienia postępowania konserwatorskiego najwłaściwszego dla przywrócenia pierwotnych walorów historycznych i artystycznych rzeźby „Święty Jan Nepomucen” z murowanego ogrodzenia kościoła parafialnego pw. św. Andrzeja w Makowicach, gm. Skoroszyce.

Mając na uwadze, iż planowane prace konserwatorskie są zgodne z zasadami ochrony zabytków i sztuką konserwatorską, pozwolenie może być wydane.

Stąd należało orzec jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od daty

jej doręczenia (art.127 § 1 i 2 oraz art.129 § 1 i 2 k.p.a.). W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art.127a § 1 i 2 k.p.a.).

OPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Zbigniew Bomersbach

Pouczenie:

Wnioskodawca (inwestor) i prowadzący prace (kierujący robotami, wykonawca) zobowiązani są do przestrzegania zasad i warunków prowadzenia prac (robót, badań lub innych działań), wynikających z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w szczególności:

1) Wojewódzki konserwator zabytków wstrzymuje (na mocy decyzji) wykonywane bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu prace (roboty, badania lub inne działania) przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu, a następnie wydaje decyzję:

- a) nakazującą przywrócić zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności, albo
- b) zobowiązującą do uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie wstrzymanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku, albo
- c) nakładającą obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia wykonywanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku do zgodności z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu, wskazując termin wykonania tych czynności.

Po wykonaniu obowiązku, o którym mowa pod lit. c), wojewódzki konserwator zabytków wydaje pozwolenie na wznowienie wstrzymanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku.

2) W przypadku, gdy bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu wykonano przy zabytku wpisanym do rejestru prace (roboty, badania lub inne działania), wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:

- a) nakazującą przywrócić zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo
- b) zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazany sposób i w określonym terminie.

3) Osoba, która dopuściła się naruszenia przepisów o zabytkach lub naruszyła zakres i warunki określone w pozwoleniu, jest obowiązana na swój koszt wykonać czynności nakazane w decyzji, o której mowa w punkcie 1) lit. a) i c) oraz w punkcie 2).

4) **Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić OWKZ o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w toku prac konserwatorskich przy zabytku, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku.** W takich przypadkach WKZ jest zobowiązany wydać wykonawcy odpowiednie zalecenia

w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia, może również wydane pozwolenie zmienić lub je cofnąć.

5) Art. 107d.

1. Kto bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

2. Kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

5. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1–2, nakłada w drodze decyzji organ ochrony zabytków, który wydał pozwolenie bądź był właściwy do wydania pozwolenia.

Otrzymują za zwrotnym potwierdzeniem odbioru:

- ✓ 1. Gmina Skoroszyce, ul. Powstańców Śląskich 17, 48-320 Skoroszyce
  - W załączniku nr 1: uzgodniony przez OWKZ program prac (kserokopia)
- 2. Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła w Makowicach, Makowice nr 30, 48-320 Skoroszyce
  - W załączniku nr 1: uzgodniony przez OWKZ program prac (kserokopia)

Do wiadomości:

Kuria Diecezji Opolskiej
ul. Książąt Opolskich 19
45-005 Opole

aa KDN

Zał. nr .....¹ do decyzji - pozwolenia
Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora
Zabytków nr .....^{46/R/2025}.....
OPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
z dnia 10 WRZ. 2025

Zbigniew Homersbach
podpis

Rzeźba Św. Jana Nepomucena wraz z postumentem

Program prac konserwatorskich
dla kamiennego pomnika
zlokalizowanego w miejscowości
Makowice, gmina Skoroszyce

Dorota Gryczewska
dyplomowany konserwator
zabytków

maj 2025

OPIS OBIEKTU

Obiekt znajduje się w miejscowości Makowice (woj. opolskie). Kamienna rzeźba św. umieszczona na niskiej prostokątnej podstawie i niewielkim cokoliku o wklęsłym wykroju boków, pierwotnie stała na murze okalającym plac kościelny. Na frontowej ścianie postumentu data 1778.

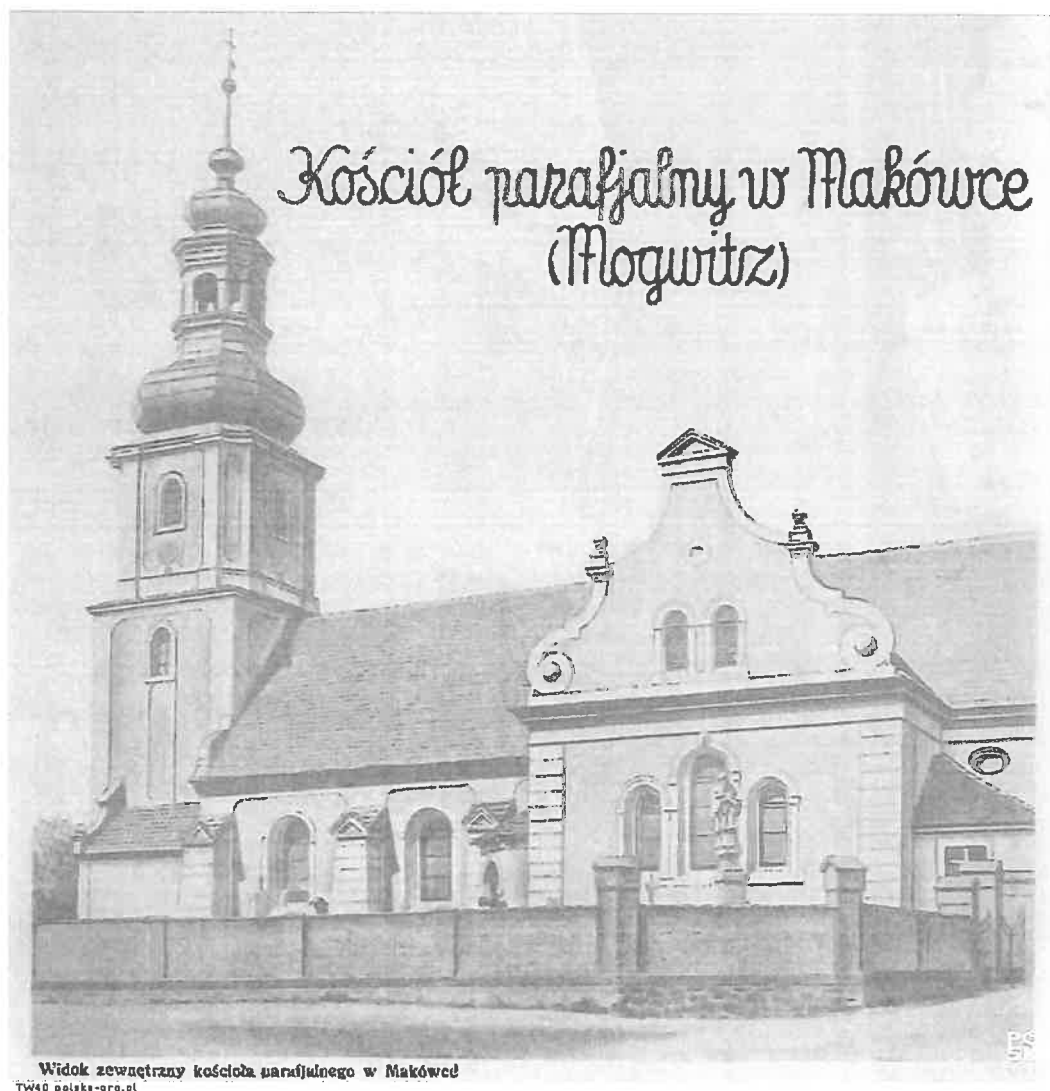
Figura przedstawiająca św. Jana Nepomucena tradycyjnie przedstawiona jest w kontrapoście, szatach kapłańskich z krzyżem ułożonym na prawym przedramieniu. Obie dłonie przytrzymują krzyż. Sutanna odsłania czubki butów. Na niej komża z delikatną koronką sięgająca do wysokości kolan. Na ramiona zarzucona futrzana pelerynka.

Dziś figura przechowywana przy kościele św. Andrzeja w Makowicach.

TECHNIKA I TECHNOLOGIA

Rzeźba świętego, wykuta z jednego bloku kamienia- granitowa. Połączona z cokolikiem na kotwę metalową i zaprawę.

Postument składający się z jednego bloku granitowego

Widoczny mur z umieszczoną na nim figurą świętego -1929-30

Figura na murze kościelnym 1967

OPIS STANU ZACHOWANIA ZABYTKU

Obiekt w stanie złym. Całość pokryta czarnymi nawarstwieniami krzemionkowymi, brudem, sadzą i mikroorganizmami. Widoczne złuszczenia powierzchni kamienia. Widoczne złuszczające się warstwy przemalowań. Struktura miejscowo osłabiona. Widoczne ubytki formy i szereg drobnych ubytków głównie na krawędziach. Brak głowy świętego. Brak palmy. Kamienny cokół i figura połączone niestabilnie. Figura zdjęta z muru i ułożona frontem do dołu na drewnianych paletach w plebanijnym ogrodzie- z powodu braku dostępu stan zachowania przodu rzeźby jest nieznan.

OCZEKIWANE EFEKTY PRAC

Celem prac jest przede wszystkim poprawa stanu technicznego oraz estetyki obiektu. Zakłada się wykonanie rekonstrukcji głowy świętego wraz z aureolą oraz rekonstrukcji palmy na podstawie istniejącej fotografii archiwalnej. Po zakończeniu prac obiekt zostanie ustawiony na powrót na murze kościelnym w przygotowanym do tego celu miejscu.

WSKAZANIE CZYNNOŚCI PRZEWDZIANYCH DO WYKONANIA (METODY, MATERIAŁY I TECHNIKI)

1. Transport obiektu do pracowni.
2. Usunięcie resztek spoin i zapraw widocznych pomiędzy blokami kamiennymi (figura i postument) metodami mechanicznymi, z zachowaniem należytej ostrożności.
3. Rozłączenie bloków kamiennych (figury i cokołu) oraz usunięcie metalowego trzpienia. W przypadku trudności z rozmontowaniem- sklejenie niestabilnego połączenia poprzez zapuszczenie spoiny klejem epoksydowym bądź klejem mineralnym do kamienia
4. Wykonanie badań stratygraficznych warstw barwnych na powierzchni rzeźby w celu rozpoznania pierwotnej kolorystyki
5. Usunięcie warstw przemalowań i ewentualnych nieestetycznych kitów z powierzchni kamieni (cokołu i rzeźby) świętego metodami mechanicznymi.
6. Usunięcie brudu i nawarstwień z elementów kamiennych przez oczyszczenie wodą pod ciśnieniem, parą wodną wspomaganą roztworami kwasu fluorowodorowego lub fluorku amonu (maksymalnie 5%). W razie potrzeby doczyszczanie kamienia z użyciem lasera
7. Odkazanie obiektu metodą natryskową środkiem biobójczym, np. roztworem alkoholowym Biotinu T firmy C.T.S czy Lichenicydy 264 firmy Bresciani. Dopuszcza się użycie innego preparatu, pod warunkiem, że będzie to środek, który nie zwiększy zasolenia i nie wpłynie negatywnie na obiekt w inny sposób.
8. Wykonanie odplamiania kamieni metodą chemiczną np. przez okłady wybielające z podchlorynu wapnia czy perhydrolu (wybór środka po wykonaniu prób) zabieg do wykonania jedynie w przypadku braku osiągnięcia zadowalającego efektu po wykonaniu oczyszczania podstawowego
9. Odsalanie kamienia metodą swobodnej migracji do rozszerzonego środowiska- w przypadku zauważenia zwiększonej porowatości warstw przypowierzchniowych kamienia
10. Klejenie oraz podklejanie ewentualnych pęknięć i odspojień żywicami sztucznymi (zabieg do przeprowadzenia w przypadku zauważenie tego typu zniszczeń).
11. Uzupełnienie ubytków. Metodę uzupełniania dobrać do charakteru i wielkości ubytku (kity mineralne barwione w masie o odpowiedniej frakcji kruszywa).
12. Rekonstrukcja głowy Jana Nepomucena na podstawie zachowanej fotografii archiwalnej w sztucznym kamieniu. Wykonany w materiale odwracalnym (glina, plastelina) model głowy do zaakceptowania w trakcie prac podczas komisji z udziałem WKZ
13. Patynowanie powierzchni kitów i ewentualnych pozostałych plam w celu unifikacji kolorystycznej całości
14. Zabezpieczenie powierzchni kamienia poprzez pokrycie krzemooorganicznym środkiem hydrofobowym.
15. W razie zauważenie podczas oczyszczania śladów po polichromii- zabezpieczenie reliktyw przez pokrycie Paraloidem B-72
16. W razie zauważenia reliktyw złocień na figurze- rekonstrukcja złocień złotem płatkowym
17. Wykonanie rekonstrukcji aureoli na podstawie zachowanego zdjęcia archiwalnego w blasze miedzianej i złocenie złotem płatkowym

18. Wykonanie rekonstrukcji palmy na podstawie zachowanego zdjęcia archiwalnego w blasze miedzianej i złocenie złotem płatkowym
19. Montaż postumentu i figury na murze kościelnym w miejscu pierwotnym na przygotowanym do tego celu miejscu
20. Montaż aureoli i palmy na klej epoksydowy

mgr Dorota Gryczewska
 Dyplomowany Konserwator Zabytków
 Uprawnienia - Dyplom UMK w Toruniu
 Nr 1884, z dnia 27.09.1996r.
 48-327 Skóroszycy
 ul. Zagrodowa 5 Sidzina

Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
~~opiniuje/zgadnia z warunkami pozwolenia~~
 jako załącznik do ~~piśmie/postanowienia~~ pozwolenia 46/R/2025
 projekt budowlany/program konserwatorski/dokumentacja
 znak sprawy: 2R.5144.42.2025.KDA
 Opole, dnia 0.09.2025 10.09.2025r.
 "niepotrzebne skreślić"
 OPOLSKI WOJEWÓDZKI
 KONSERWATOR ZABYTKÓW
 Zbigniew Bomersbach

Wojewódzki Urząd
 Ochrony Zabytków w Opolu
 45-082 Opole, ul. Piastowska 14
 tel./fax 774524433 / 750

Za zgodność z oryginałem

Data 10.09.2025r.
 Podpis .....

St. specjalista ochrony zabytków
dr Katarzyna Grudosz-Niedbała
 dr Katarzyna Grudosz-Niedbała

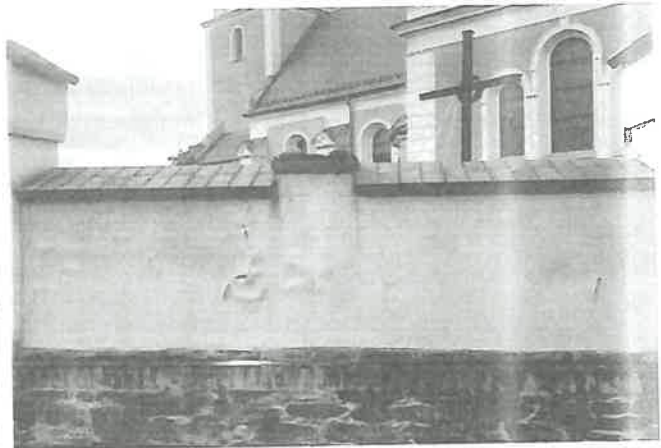
PROJEKT MONTAŻU FIGURY I COKOŁU NA MURZE KOŚCIELNYM

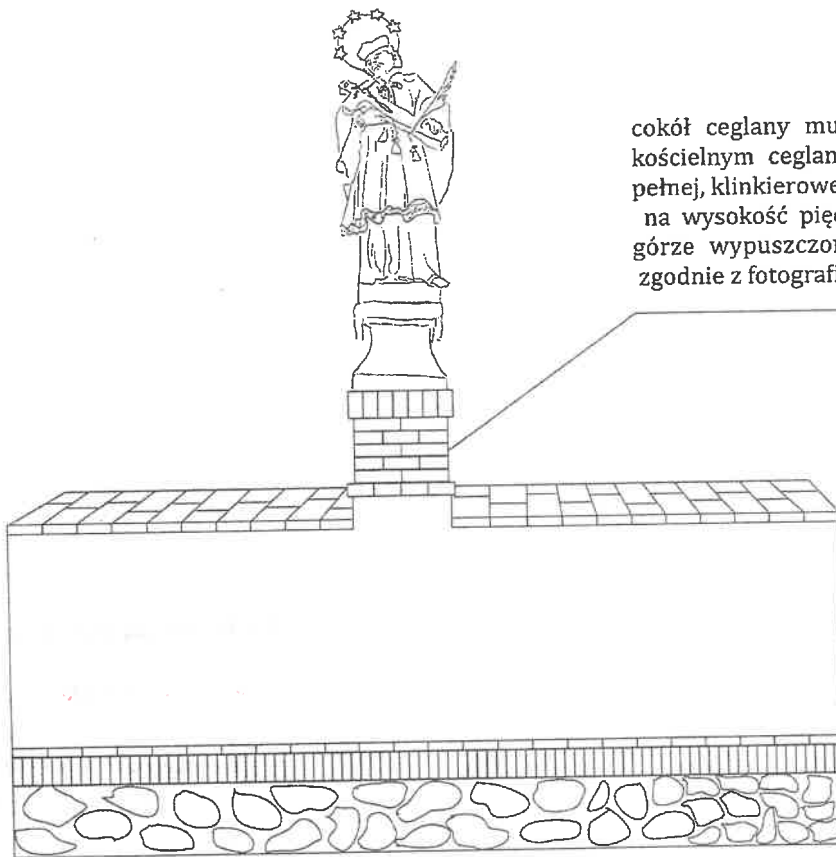
Fotografia archiwalna lata 30 XX w

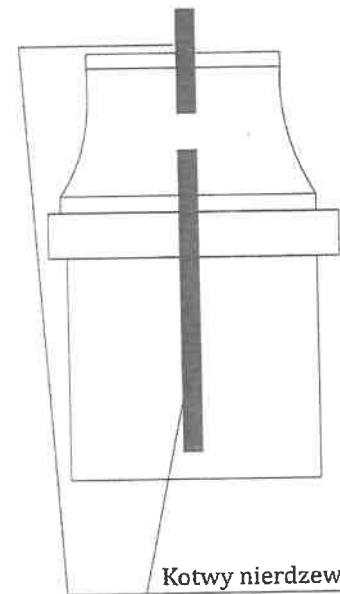
Fotografia archiwalna 1962r

Widok współczesny

cokół ceglany murowany na istniejącej na murze kościelnym ceglanej podstawie wykonany z cegły pełnej, klinkierowej murowanej na zaprawie trasowej, na wysokość pięciu warstw plus rolka z cegieł na górze wypuszczona od krawędzi na ok. 3-4 cm zgodnie z fotografiami archiwalnymi

Kotwy nierdzewne

W murowany postument ceglany wpuszczony pręt nierdzewny fi 20 mm zamontowany od spodu kamienia w istniejącym gnieździe na kotwę chemiczną

Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków

opinie uzgadnia z uanhhkam Borwolema
jako załącznik do pisma/postanowienia/rozwolema nr 46/R/2025
projekt budowlany/program konserwatorski dokumentację
znak sprawy: 2R.5144.42.2025.KDn
Opole, dnia 10.08.2025r.
*niepotrzebne skreślić

KONSERWATOR ZABYTEKÓW

Podpis:
Zbigniew Botmersbach

Za zgodność z oryginałem

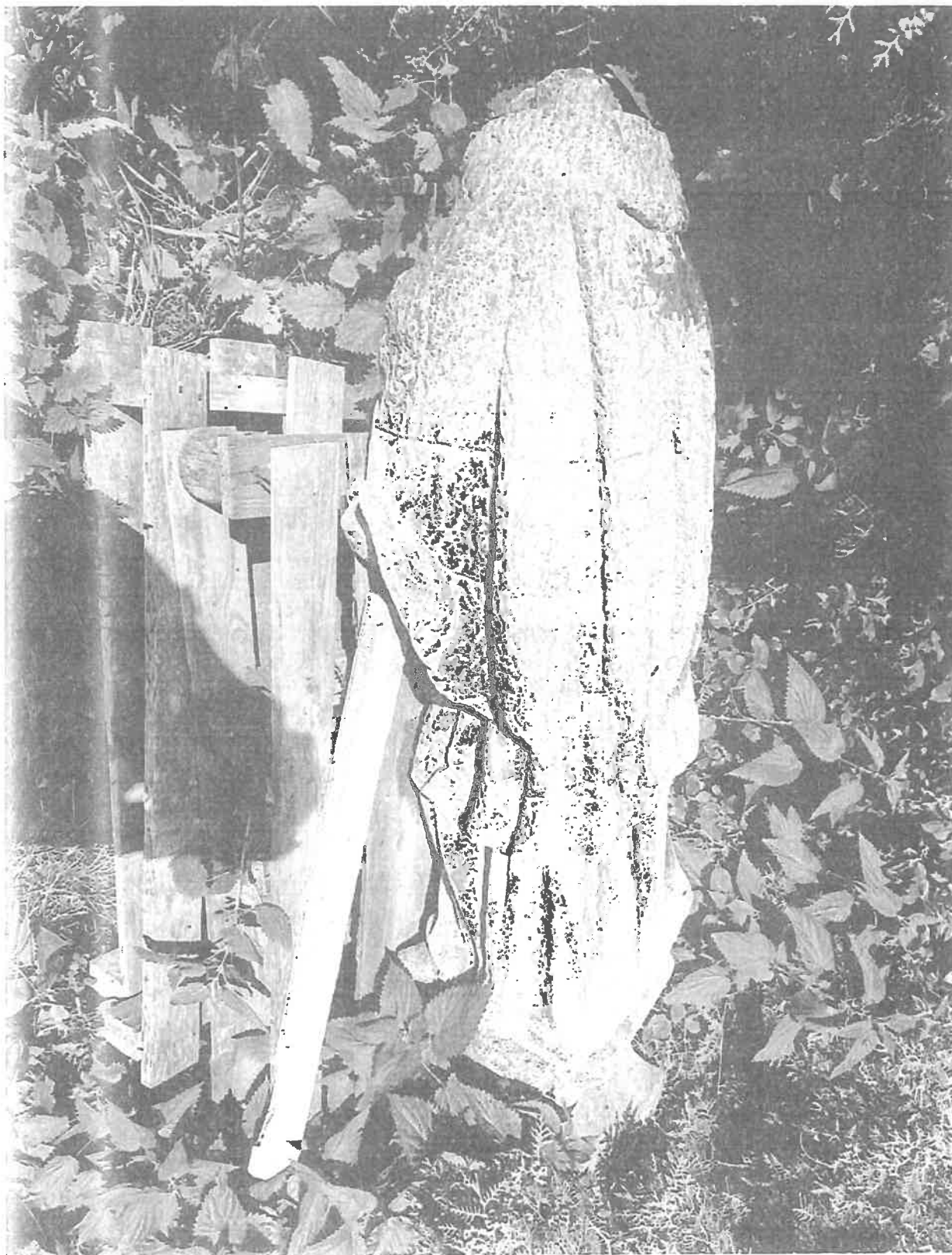
Data 10.08.2025r.
Podpis

St. specjalista ochrony zabytków
dr Katarzyna Długosz-Niećbała

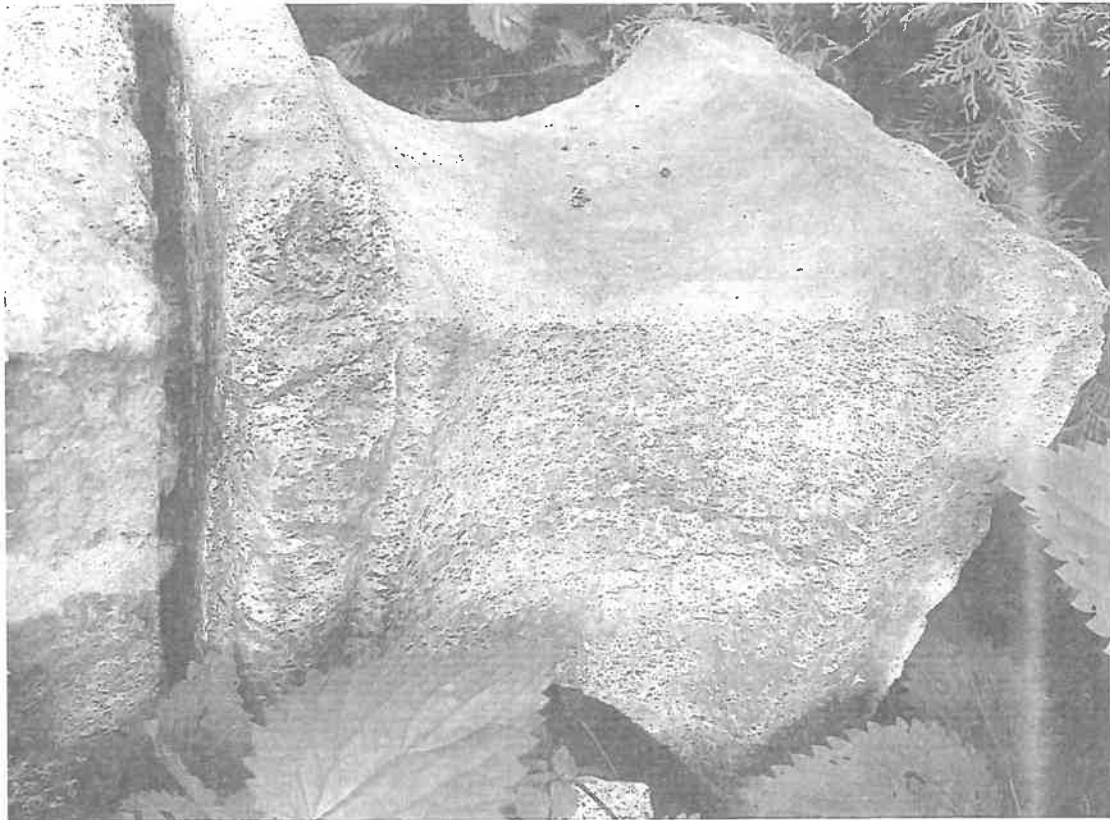
mgr Dorota Gryczewska

Dyplomowany Konserwator Zabytków
Uprawnienia - Dyplom Uwików Torunia
Nr 4884 z dnia 27.08.1996 r.
48-320 Skoroszyce
ul. Zagrodowa 5 Sidzina

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

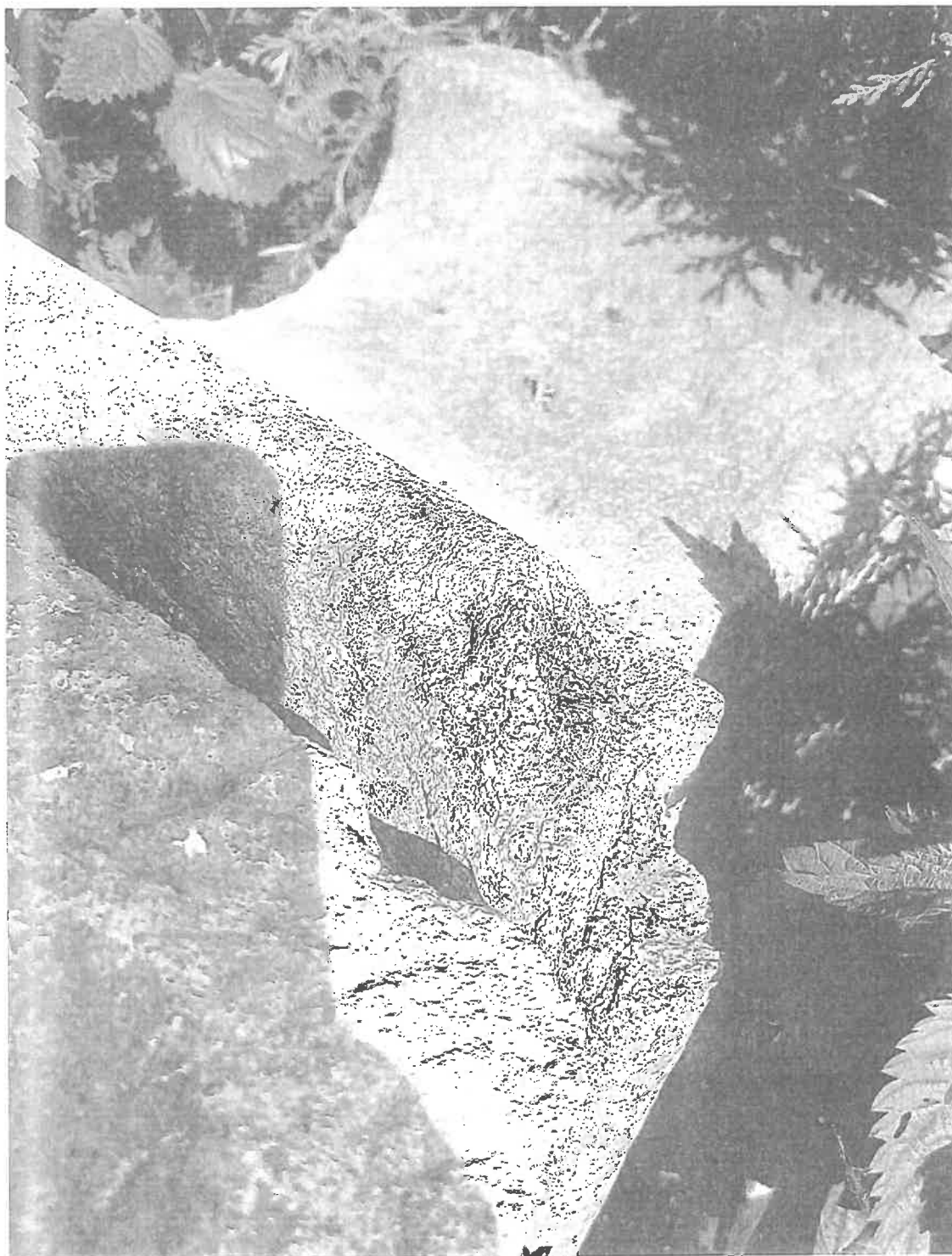
Ogólny widok obiektu- rzeźba Jana Nepomucena

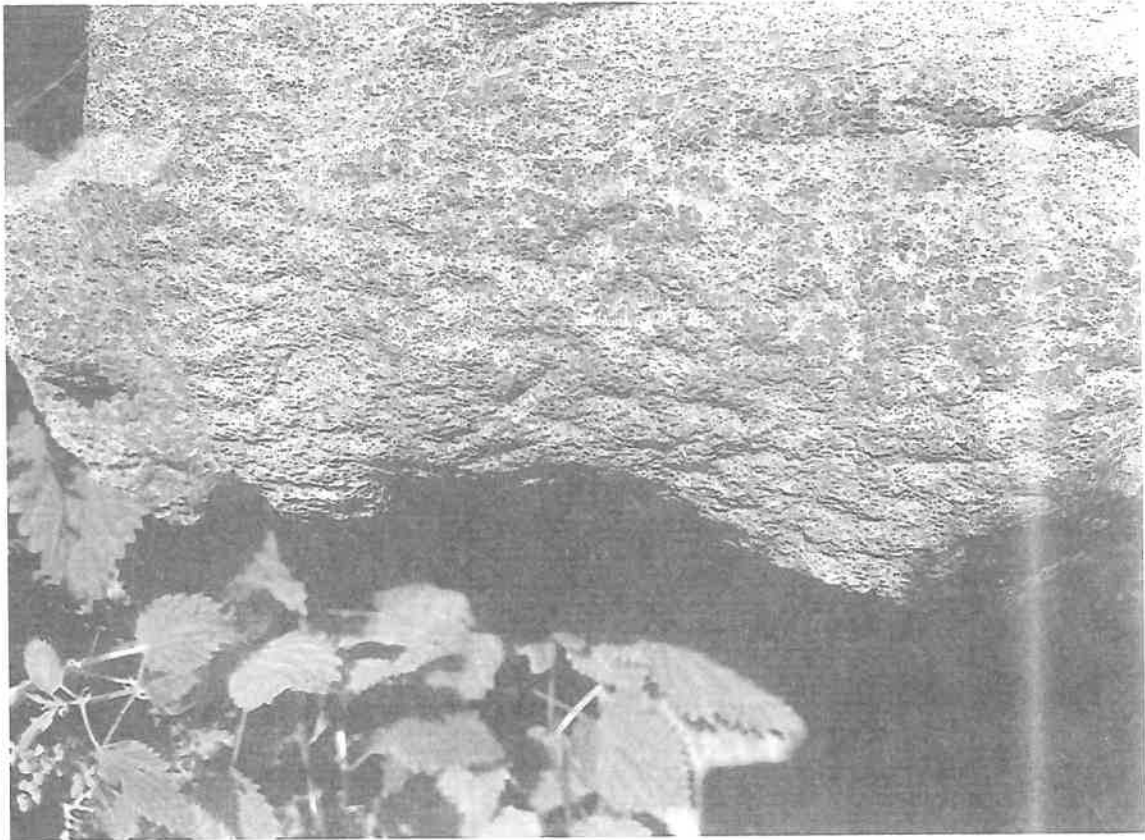
Cokół obiektu- widoczne porażenie mikroorganizmami

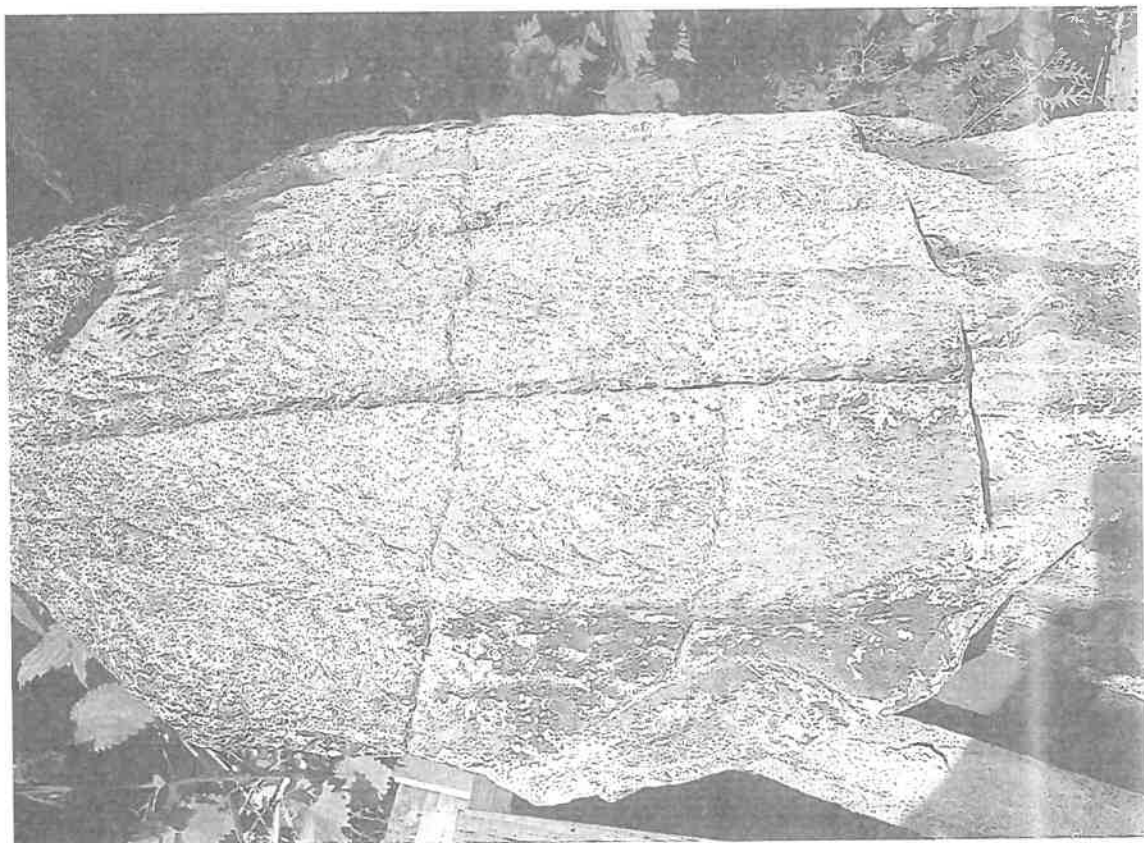
Fragment obiektu- porażenie mikroorganizmami

Fragment obiektu- ubytek i pęknięcie na cokole

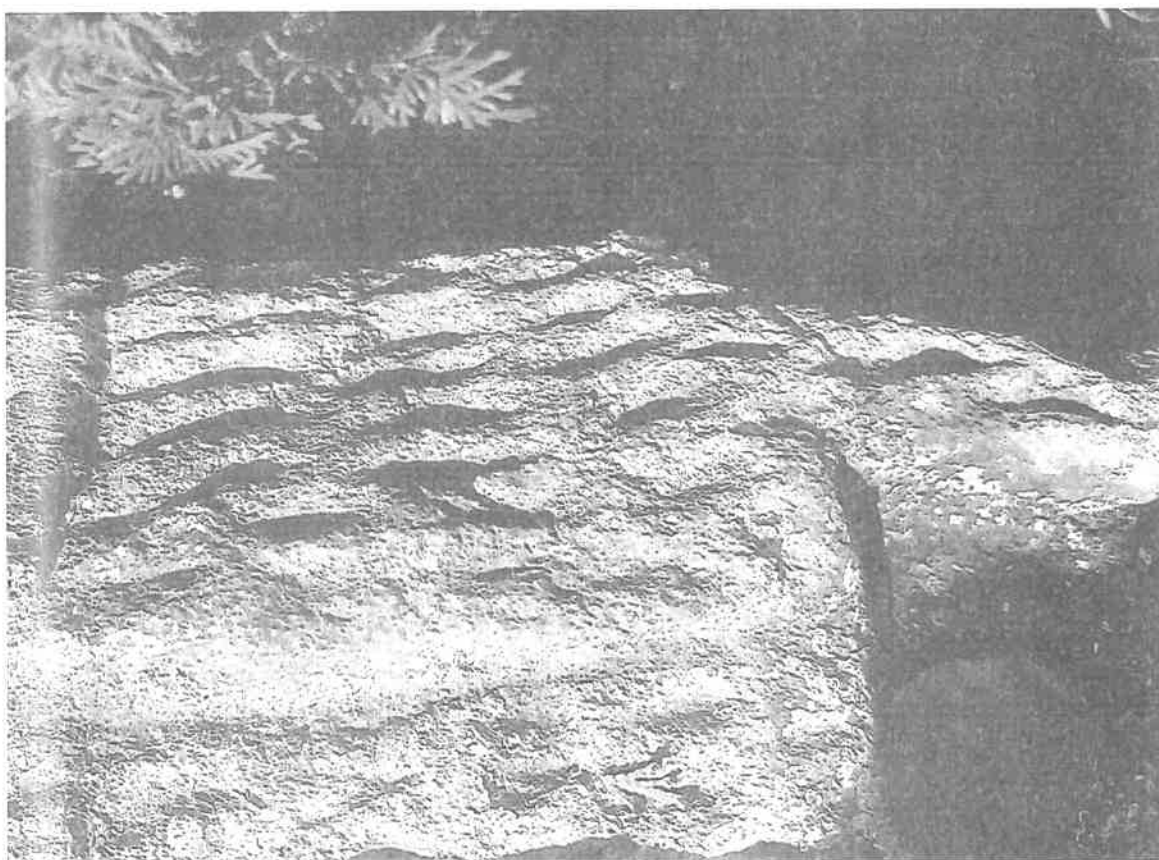
Fragment obiektu- nawarstwienia krzemionkowe na pelerynie

Fragment obiektu- nawarstwienia krzemionkowe i przemalowania na pelerynie

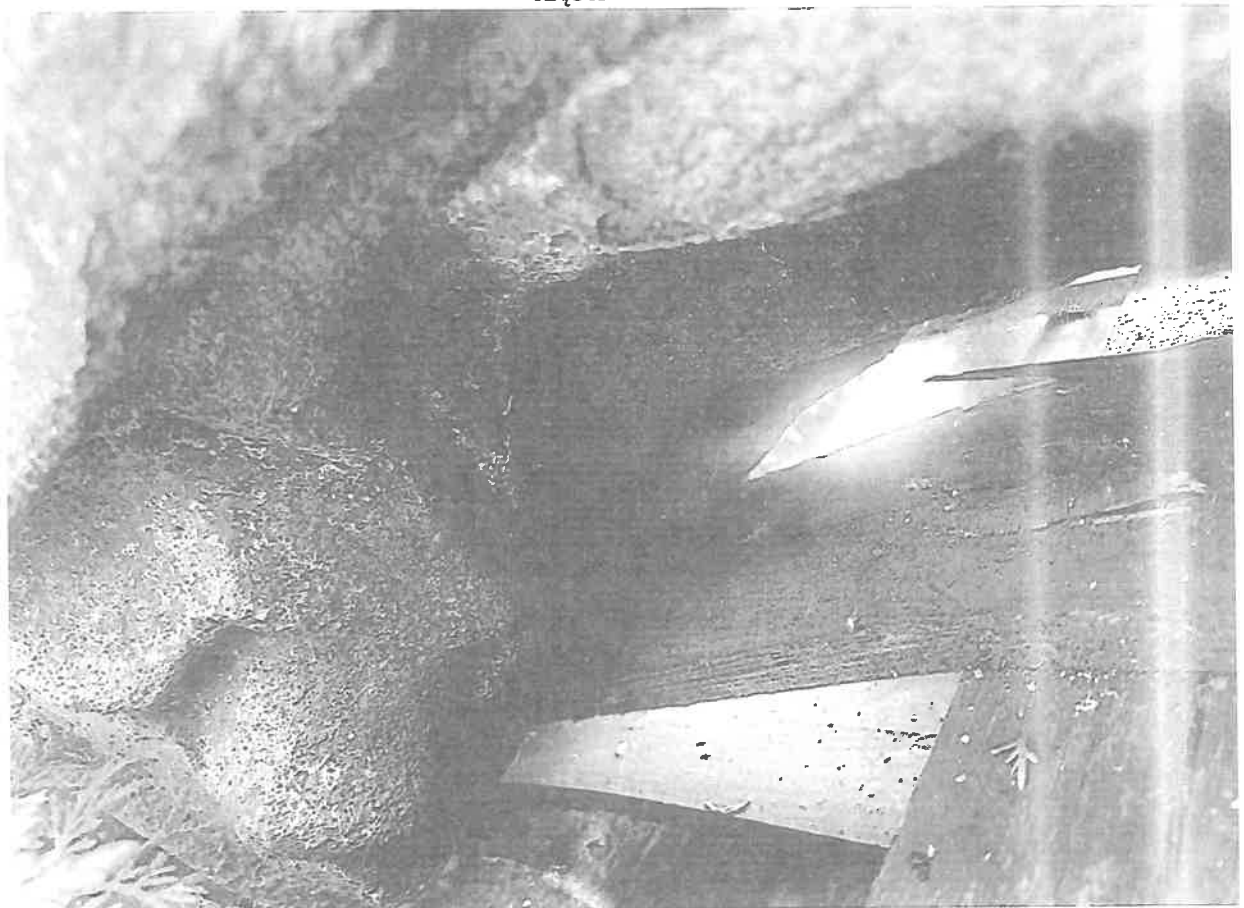
Widoczne nawarstwienia i drobne ubytki

Warstwa przemalowania

Fragment obiektu- widoczne nawarstwienia i osłabiona struktura kamienia w dolnej części

Widoczne złuszczenie powierzchni kamienia

Przemalowania na koronce

Widoczna osłabiona struktura kamienia w dolnej części sutanny

Widoczne pęknięcia szczelinowe postumentu

Brak wypełnienia zaprawą pomiędzy kamieniami

Ogólny widok obiektu

Mur przy kościele z przygotowanym miejscem pod figurę

Mur przy kościele z przygotowanym miejscem pod figurę

PROJEKT AUREOLI

Fotografia archiwalna 1967r.

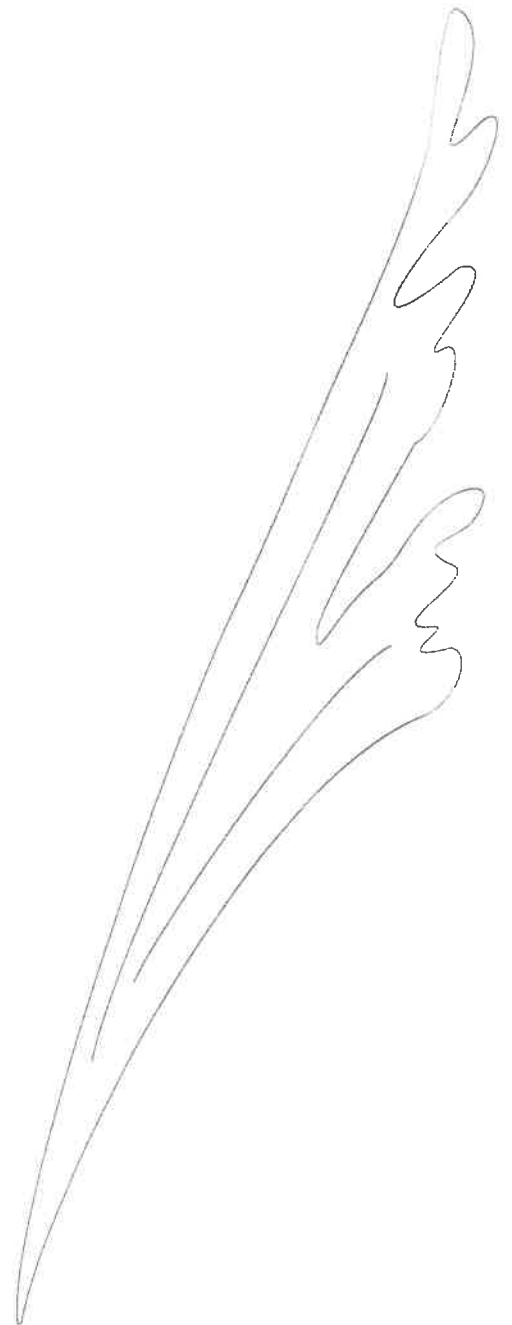
mgr Dorota Gryczewska
Dyplomowany Konserwator Zabytków
Uprawnienia - Dyplom DMK w Toruniu
Nr 1884 z dnia 27.09.1996 r.
48-320 Skoroszyce
ul. Zagrodowa 5 5/dzina

Aureola wykonana z miedzi i złocena złotem płatkowym

Fotografia archiwalna 1967r.

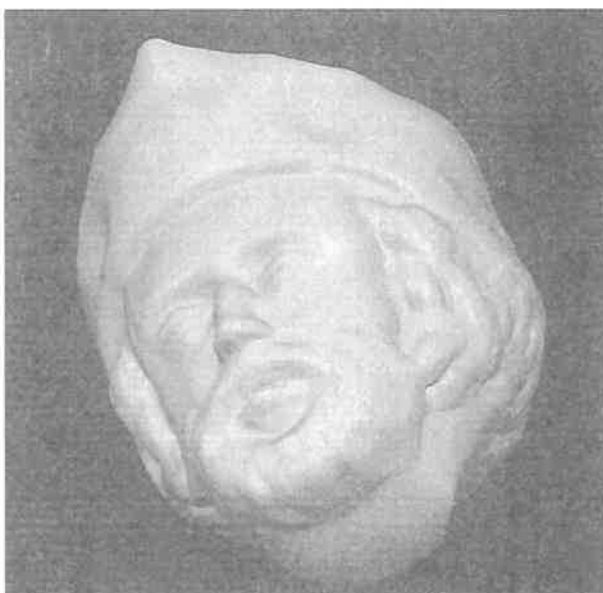
PROJEKT PALMY

mgr Dorota Gryczewska
Dyplomowany Konserwator Zabytków
Uprawnienia - Dyplom UMK w Toruniu
Nr 1884 z dnia 7.09.1995 r.
49-220 Skoroszyce
ul. Zagrodowa 5 Siczyn

Palma wykonana z miedzi i złocona złotem płatkowym

Projekt głowy wykonany na podstawie fotografii archiwalnej

mgr Dorota Gryczywska
Dyplomowany Konserwator Zabytków
Uprawnienia - Dyplom UJ w Tcz. nr
Nr 1894 z dnia 27.09.1996 r.
48-220 Skokoszyce
ul. Zagrodowa 5 Sidzina

